

Ředitel Činohry ND: Michal Dočekal

Peter Morgan

AUDIENCE U KRÁLOVNY

Její Veličenstvo Alžběta II., královna Spojeného království a dalších dominií britské koruny, je hlavní postavou této nové anglické hry. Jeden den v týdnu přijímá královna své premiéry ke konzultacím. A právě ty jsou námětem hry, která je svým způsobem pohádkou o monarchii v moderním světě. Divadlem o každodenní politice a politicích obecně, byť jsou v této hře přítomni prakticky všichni konkrétní premiéři od Winstona Churchilla, přes Margaret Thatcherovou po Davida Camerona.

Politika se všemi svými záludnostmi je konfrontována s jistým nadčasovým archaickým principem kontroly demokratické vlády. Ne, nejde tu o oslavu monarchie, byť vedle mnoha britských premiérů je hlavní hrdinkou právě Alžběta II. Jde o pohled na tíži politiky z jiného úhlu. Z úhlu, který neznáme.

Česká premiéra: 19. března 2015
ve Stavovském divadle

Peter Morgan

AUDIENCE U KRÁLOVNY

Překlad: Zuzana Josková
Režie: Alice Nellis
Scéna: Matěj Cibulka
Kostýmy: Katarína Hollá
Dramaturgie: Martin Urban
Light design: Matěj Cibulka, Ivo Dankovič
Hudba: Jan Ponocný
Projemce: Michal Mocňák

KRÁLOVNA ALŽBĚTA II, žena, 25-86 let
MALÁ ALŽBĚTA

Iva Janžurová
Anna Mercedes Čtvrtníčková *
Veronika Divišová *

KOMORNÍK, muž, střední věk

Jan Hartl

JOHN MAJOR, muž, 52 let

Igor Orozovič

WINSTON CHURCHILL, muž, 78 let

Václav Postránecký

HAROLD WILSON, muž, 48 let

Igor Bareš

GORDON BROWN, muž, 58 let

David Matásek

ANTHONY EDEN, muž, 59 let

František Němec

MARGARET THATCHEROVÁ, žena, 61 let

Taťjana Medvecká

DAVID CAMERON, muž, 45 let

Martin Pechlát

JAMES CALLAGHAN, muž, šedesátník

Milan Stehlík

BOBO MACDONALDOVÁ, žena, střední věk

Miluše Šplechtová

*externí spolupráce

**Alice Nellis, Iva Janžurová a Peter Morgan se setkají na jevišti
Stavovského divadla**

Audience u královny je v mnoha směrech neobvyklý text. Vychází z reality britského uspořádání konstituční monarchie a jejího vztahu s vládou vzešlou z demokratických voleb, ale ve výsledku je chytrou, prokomponovanou a vtipnou fikcí o vztahu lidí k moci, střetnutí „královského principu boží vyvolenosti“ s moderní demokracií, shakespearovskou královskou hrou o osamění vyvoleného monarchy tváří v tvář zvolenému, ustaranému, mocnému a reálnou politikou drcenému premiérovi.

Její podkladem jsou skutečné audience, které již šedesát let každé úterý odpoledne udílí Alžběta II. svým premiérům. Na nich ji každý premiér seznamuje s politickou situací v zemi. Královna může radit, může navrhopvat, může varovat, ale to je všechno, co může... S každým zásadním krokem svého prvního ministra musí souhlasit, i když s ním nesouhlasí. Nemůže jej odvolat, dát zavřít, popravit, jak by se kdysi slušelo. Musí souhlasit.

Tyto audience jsou realitou politiky již od nástupu Alžběty II. na trůn v době vlády Winstona Churchilla. Jejich obsah však autor domýšlí na základě skutečných zásadních politických a společenských konfliktů v době působení toho kterého premiéra. Reálný obsah audiencí není tajný, ale není zvykem jej zveřejňovat, a tak se v té podivné pohádkové zemi nikdo nikdy nedověděl, o čem královna s Churchillem, Edenem, Wilsonem, Brownem, Thatcherovou, Majorem, Cameronem a Callaghanem mluvila.

Autor Peter Morgan tohle spojení soudobé reality a autorské fikce mistrně ovládá a je principem jeho tvorby. Píše převážně filmové scénáře. *Audience u královny* je jeho druhou známou hrou. Tou první byla hra nazvaná *Frost/Nixon*, v té přivedl na jeviště sérii interview, v nichž v roce 1977 britský žurnalista vyždímal amerického exprezidenta. Později bylo toto drama zfilmováno. Asi nejslavnější a také „oscarový“ byl Morganův scénář k filmu *Královna*, v němž zachytil dramatické momenty, které poslední skutečně mocnou, ale stejně bezmocnou, královnu na světě postihly po smrti princezny Diany. Televizní film *The Deal* byl zase o vztahu premiérů Blaira a Browna. Jeho posledním filmovým hitem je *Rush (Rivalové)*, film o rivalitě mezi jezdci Formule 1 Jamesem Hunttem a Niki Laudou, známý z poslední doby i z našich kin.

Režisérkou *Audience u královny* není nikdo menší než Alice Nellis. Diváci ji znají především jako výbornou filmovou režisérku (*Výlet, Tajnosti, Revival* a jiné filmy). Méně je známo, že má za sebou hodně úspěšných divadelních režii. Například Lochtheadové *Perfect Days* v Divadle Na zábradlí, vlastní hry *Záplavy* tamtéž, nebo třeba opery Philipa Glasse *Les Enfants terribles (Příšerné děti)* v Národním divadle a v dalších: v Divadle Řeznické, Bez Zábradlí a jiných. Je také spoluzakladatelkou Meet Factory, centra moderního umění. Je zkrátka jednou z nejvýraznějších uměleckých osobností českého filmového a divadelního života.

No a nakonec prozradme, že Její Veličenstvo Alžbětu II. v naší inscenaci ztvární Iva Janžurová. Herečka mimořádné citlivosti i mimořádného smyslu pro humor. Právě takové herecké vlastnosti Její Veličenstvo Alžběta II. jako postava Morganovy hry potřebuje. Tedy 19. března 2015 ve Stavovském divadle poprvé.

Martin Urban, dramaturg

My a Alžběta II.

Z titulu hry vyplývá, že jde o Alžbětu, současnou panovnici britské monarchie. Jedna z mnoha otázek, které nám při studiu vyvstávají, je jak přistoupit k portrétu královny, která dosud žije, a tedy, ať mi Její Veličenstvo odpustí, je nám poměrně na dosah živa předloha této velké dámy. Existuje moc videí, která jsem si já osobně zpočátku pouštěla na internetu, žasla jsem, kolik všemožných informací z britského královského dvora je dnes přístupno veřejnosti celého světa – jak současných portrétů a projevů, tak krásných fotografií z královnina mládí a samozřejmě všech dalších etap jejího života. Jakmile jsme se sešly s Alicí Nellis, byla jsem, díky Bohu, touhle mě moc milou a obdivovanou režisérkou, zbavena snahy pokusit se vším svým napodobovacím talentem kopírovat Bětuštiny (jak říká náš dramaturg Martin Urban) vnější rysy, ve snaze se i takhle vzděčit této krásně napsané divadelní postavě. Královna mi snad promine, že jsem ji poctila titulem „Divadelní postava“, a tuším, že tento svůj „titul“ už před časem musela prominout autoru hry Peteru Morganovi, a tím se její prominuti, jak jistě věděla, protože je to stále velmi bystrá žena, automaticky vztáhlo na všechny realizátory hry po celém světě. *Audience u královny* velmi vtipně a dojemně a moudře zachycuje rozhovory Jejího Veličenstva s britskými premiéry. (Alžběta říká: moji premiéri...) Zatím mě velmi těší a baví práce s Alicí Nellis a se všemi báječnými kolegy, kteří vstupují se svými hezkými chlapeckými dušemi do postav Alžbětiných premiérů a jejího komorníka. A – mám prý také jedinou povinnost, řekla Alice, dodat podobě anglické královny duši české herečky.

Tak se na Vás těšíme ve Stavovském divadle!

Iva Janžurová

Je to hra o konkrétních, existujících lidech, která ale výborně funguje i sama o sobě. Je postavená nesmírně chytře, ale zároveň s takovou organičností a lehkostí, že mi připomíná spíše než realitu jakési plynutí vědomí. Líbí se mi lehkost žánru použitá ve hře, která zkoumá témata velmi složitá a těžká.

Alice Nellis, režisérka

TISKOVÁ ZPRÁVA

činohra

Inscenaci uvedeme pod záštitou J.E. Jan Thompson OBE, velvyslankyně Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v České republice.

Za spolupráci děkujeme British council.

Mediálním partnerem inscenace je časopis Marianne.

Videotrailer k inscenaci bude ke stažení na videokanálu Činohry ND na www.youtube.com

Fotogalerie ze zkoušek na profilu Činohry na sociální síti Facebook.com

Kontakt pro média:

Tomáš Staněk, public relations

tel: 224 902 126, mobil: 605 207 249, e-mail: t.stanek@narodni-divadlo.cz

www.narodni-divadlo.cz

www.cinohraND.cz

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

KB

**GENERÁLNÍ PARTNER
NÁRODNÍHO DIVADLA**

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

ŠKODA

AUTOCONT

NADAČNÍ
FOND

**BOHEMIAN
HERITAGE
FUND**

PATRON OPERY ND

PARTNER INSCENACÍ ND

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

Prof. Dr. Dadjá Altenburg-Kohl

KOLOWRAT **KRAKOWŠTÍ**

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

mediální skupina **mafra**

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

 Česká televize

 Český rozhlas

RESPEKT

Prager Zeitung

MEDIA MARKETING SERVICES

Echo24.CZ